

O lecție de bună-cuviință românească

O întâmplare fericită mi-a prilejuit lectura valoroasei lucrări de istorie a culturii „Aspecte național-culturale din istoria românilor din Ungaria (1785—1918)”. Cărțile „Dunărea”, Budapesta, 1990, operă realizată de Maria Berenyi, valoros cadru didactic și istoric al comunității românești din Ungaria.

Intr-o perioadă în care părem marginalizați și lipsiți de prețuirea cuvenită din partea Europei, sora noastră de peste hotare ne stărnește mândria națională, justificată de merite ale trecutului, menționând convin-

gător că: „Mișcarea națională și culturală a R. mânilor din Austro—Ungaria face parte din mișcarea general europeană, proprie tuturor popoarelor care au luptat pentru o viață națională independentă, în consensul secolului al XIX-lea”.

Nivelul european al mișcării culturale românești din Transilvania este atribuit de autoare adeziunii fidele la Luminismul epocii, care milita pentru „fericirea poporului”, realizată prin bunăstare economică, operă a oamenilor documentați științific și emancipați cultural.

Semnificativă și demnă de reținut pentru actuala situație dominată de rivalitățile confesionale ale națiunii noastre, rămâne semnalarea documentată a unității celor două biserici tradiționale. Indiscutabile, că prioritatea au avut-o greco-catolicii: Samuil Micu-Clain, Gheorghe Șincai, Petru Maior și Ion Budiș Deleanu. Dar, „ei au fost sprijiniți de compatrioții lor ortodocși, printre care putem enumera pe Ion Piurariu-Molnar, Radu Tempea și

VICTOR ISAC

(Continuare în pag. a 2-a)

CONSTITUIREA FILIALEI JUDEȚENE A PARTIDULUI „ROMÂNIA MARE”

Vineri după-amiază, la Casa de Cultură din Deva, a avut loc o adunare prilejuită de constituirea Filialei Județene a Partidului „România Mare”. Cu acest prilej s-au prezentat principalele prevederi ale Programului și ale Statutului partidului și s-a ales conducerea filialei. În funcția de președinte a fost desemnat scriitorul Gligor Hașa.

DOUA VEȘTI BUNE

În număr inaugural de săptămână, două vești bune pentru statornicii cititori ai cotidianului „Cuvîntul Liber”. Începînd de astăzi, 16 iulie a.c., ziarul nostru va putea fi cumpărat la matinalul ceas al deplasării spre locul de muncă, din punctul de desfacere situat în fața barului cofetăriei „Silvana”, din str. 22 Decembrie, Deva. Și tot astăzi se re deschide chioșcul „Cuvîntul Liber” din vecinătatea autogării Călan. Avem convingerea că nu ne veți ocoli!

DIN TARĂ

■ CINE A STRIGAT LA IAȘI? Vizita laureatului Premiului Nobel la Iași, Elie Weissel, a fost disturbată de cineva care a strigat „Mincinoșilor!”. Incidentul a intrat rapid pe telecurile lumii, cîți au știut oare că protagonistul era d-na Capitanu, fiica prefectului de Iași din timpul regimului Antonescu? Și cine știe mai bine ca dinsa, cîți evrei au fost, totuși salvați de tatăl său în vremurile de restrîns de atunci?

■ PRIMUL MEMBRU DE ONOARE. La Teatrul „Bulandra” a avut loc în 7 iulie a.c. premiera piesei „Sfințirea primăverii”, în regia și scenografia lui Liviu Ciulei. Fericită coincidență: marele om de teatru își serba și ziua de naștere. Sărbătoare la care publicul a aderat emoțional. Ca și Uniunea Teatrală din România, care, prin președintele său, actorul Ion Caramitru, i-a înmînat lui Liviu Ciulei diploma de membru de onoare al UNITER. Întîiul membru de onoare...

■ EFECTUL LEGII 31/1990 PRELUNGIT CU TREI LUNI. Senatul și Adunarea Deputaților au adoptat proiectul de lege pentru modificarea articolului 222 din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale. Conform noii prevederi, întreprinderii mici și asociațiile cu scop lucrativ, persoane juridice, înființate pe baza Decretului-Lege nr. 54/1990 privind organizarea și desfășurarea activității economice pe baza liberei inițiative, își vor putea continua activitatea încă trei luni, peste termenul fixat anterior de legiuitor dacă se vor reorganiza într-una din formele de societate prevăzute de Legea 31/1990.

■ ÎNTÎLNIRE LA VîRF SOVIETO—AMERICANĂ ÎN IULIE? Ministrul sovietic de externe, Alexandr Bessmertnîi s-a aflat săptămîna trecută, timp de două zile la Washington pentru a finaliza proiectul unui tratat sovieto—american vizînd dezarmarea nucleară strategică (START). Semnarea la Moscova a unui tratat privind dezarmarea va constitui un punct central al dialogului Bush—Gorbaciov.

■ CADRE DIDACTICE CONCEDIAȚE. Mii și mii de profesori care își desfășoară activitatea în unități școlare din Germania Răsăriteană sînt concediați. Numai în landul Saxonia au fost disponibilizați 7 000 de profesori, întrucît numirile lor s-au bazat pe funcții politice sau pe activitate de colaborator cu STASI (securitatea est-germană). Circa 18 000 de cadre didactice sînt concediate întrucît au predat disciplinele Marxism—Leninism și Etică socialistă.

CUVÎNTUL LIBER

COTIDIAN INDEPENDENT

ANUL III
NR. 409

MĂRTI, 16 IULIE
1991

4 PAGINI • 3 LEI

Rămîne... cum am vorbit în tren

În tematica controalelor efectuate în cursul lunii iunie, de corpul de control comercial al Prefecturii, un loc însemnat l-a ocupat preocuparea organizatorilor de activități de comerț — societăți comerciale cu capital de stat sau particular — pentru a asigura populației mărfurile de care are nevoie, în cantități îndestulătoare.

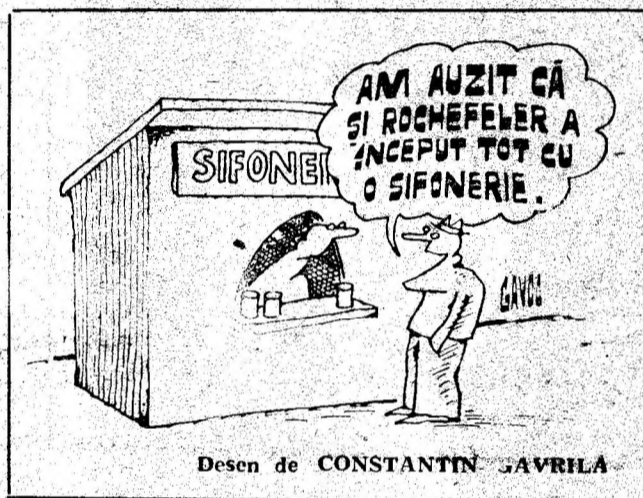
Situația din iunie s-ar putea califica, din acest punct de vedere, cu o glumă cam astfel: „A rămas... cum am vorbit în tren”. Lipsurile constatate în aprilie, cronicizate în mai, s-au perpetuat în iunie și vor fi probabil bătrîne în iulie. Dacă la procurarea mărfurilor din producție internă societăților comerciale cu capital privat li se mai pun încă tot felul de crampoane, puzderia de societăți comerciale cu capital de stat răsărite din structurile vechi de comerț, moștenind nu o dată aceleași conducători, cu aceleași metode, au și din acest punct de vedere regim favorizant. Dar ce au constatat pe această direcție, în luna iunie, inspectorii corpului de control amîntit? Frecvente goluri în aprovizionarea cu zahăr, orez, grîș, mălai, făină albă, oțet, sare, unt, untură, afumături, scobitori,

spirt sanitar, produse zaharoase, ciocolaterie și țigări indigene, halva, brînzeturii, paste făinoase, hîrtie igienică; apoi, televizoare din producție indigenă, frigider, aspiratoare, precum și cuie de toate folosințele, coase, furci și altele, unelte gospodărești sau agricole, ca să nu mai vorbim de suma articolelor de tinută vestimentară de strîcîă necesitate și de sezon, pe care nu le găsești, să tragi cu tunul...

Prin urmare, nu e vorba de mărfuri ce trebuie aduse de peste mări și țări pe vîlută. Lasă că și cu unele dintre acestea ce s-a întîmplat te umple de indignare! A dispărut din unitățile societăților comerciale de tip alimentara, cafeaua. Cum aceasta s-a scurșit de la 1 iulie, nu ne-am mira să se creeze iar abundență în magazine, deși reprezentanții comerțului en gros ne asigurau că lipsa cafelei se datora doar insuficienței capacității de prăjire. Acum știm că sintem „prăjiți” din abundență, iar „prevăzătorii”, care au pus la dos un sac—doi de cafea, achiziționat la prețuri vechi, vor adăuga cîteva zeci de mii

ION CIOCLEI

(Continuare în pag. a 2-a)

Desen de CONSTANTIN JAVRILA

In loc de salam, țigări „Assos” In loc de lactate, whisky

Am promis că vom reveni asupra problemei „Cale largă liberei inițiative”, și o facem astăzi, propunîndu-ne să ne referim la abaterile de la legislația în vigoare ce se înregistrează în acest domeniu. Așa cum a reieșit cu prilejul analizei pe care a efectuat-o recent Consiliul Prefecturii Județului Hunedoara, trei ar fi aspectele ce se înregistrează: 1. Întîzieri foarte mari în ce privește punerea în funcțiune a spațiilor închiriate; 2. Nerespectarea obiectului de activitate înscrise în autorizațiile eliberate; 3. Acor-

darea de spații fără avizul primăriilor. Cele trei situații se întîlnesc în multe localități, dar mai ales în Deva, unde frecvența lor este foarte mare.

În prezent, numărul de spații acordate este de 50. Dintre acestea însă funcționează doar jumătate, celelalte fiind încă închise.

Unele se află în amenajare, altele sînt închise pur și simplu, fără să se facă pregătiri de punere în funcțiune. Fosta I.C.S. A-

TRAIAN BONDOR

(Continuare în pag. a 2-a)

IN PAGINA A 3-A

Sport SPORT Sport

FLASH!

● IN SPRIJINUL BOLNAVILOR. La Sanatoriul TBC Geoagiu s-a deschis un chioșc prin care se pune zilnic la îndemîna bolnavilor un bogat sortiment de produse: gustări, dulciuri, răcoritoare, prăjituri, cafea etc. Inițiativa, mult apreciată de oamenii internați aici, aparține domnului Leontin Branea, șeful Complexului Comercial din Geoagiu-Băi.

● „HABER” PENTRU ACASA. De cîteva zile Societatea Comercială „Haber” S.A., din Hațeg, a deschis pe strada De-

cebal, nr. 18, o unitate proprie pentru desfacerea berii. Aici se vinde bere la sticlă pentru acasă. Bineînțeles cu sticle în schimb.

● CĂRȚI NOI. Citînd, ne informăm sau pur și simplu ne destîndem. Casa Cărții Deva ne oferă titluri multe și variate. Vă semnalăm, stîmți cititori, cîteva dintre ele: „Societățile comerciale” (subtitlu „Privatizarea III”), „Primejdii, încercări, miracole” — povestea vieții șef-rabinului Moses Rosen, „Închisoarea noastră cea de toate zilele” de Ion Ioanid sau „Pe ring cu Eugen Barbu” (dispută în șase runde, un apolog și o veșnică pomenire) de Jacob Popper.

● GASTRO EXPRES. Cunoscută sub numele de „Gospodina”,

unitatea de alimentație publică din centrul Deva s-a renovat. Odată cu mbunătățirea ambianței și dotarea în scopul asigurării unei serviri civilizate, și-a schimbat și denumirea. Și încă ceva: alături de mîncare, oamenii pot servi acum, după preferințe, o țigare, un șpriț sau o bere.

● PROPUNERE. Foarte mulți oameni din Deva ne-au spus că apreciază mult faptul că în apartamentele din blocuri apa caldă curge continuu. Au însă o nemulțumire: în timpul nopții prestunea apei calde este foarte mare, ceea ce duce, alături de temperatura ridicată a acesteia, la defectarea robinetelor.

● ZBORUL CU PARAPAN-TA. În Valea Jiului crește numărul celor curajoși ce participă,

în cadrul Clubului Sportiv „Jiu”, la secția Aero—Delta—Club „Temerarii”, care efectuează sărituri cu parapanta — o parașută purtată deasupra capului. Aterizarea cu parapanta — o spun sportivii este lină, plăcută.

● ADUNARE EXTRAORDINARĂ. Simbăt, Asociația Fostilor Detinuți Politici Anticomunisti, filiala județului Hunedoara, a organizat la Deva o adunare generală extraordinară. Cu acest prilej au fost desemnați delegații hunedoreni la Congresul pe țară al asociației, ce va avea loc în august a.c. S-au discutat aspecte legate de difuzarea revistei „Rezistența”, probleme organizatorice diverse.

REPORTER

DIN LUME

